

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1925 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om understöd åt städerskan Anna Högberg.

I en till bankoutskottet avlåten, den 5 innevarande februari dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville hos riksdagen åt städerskan vid riksbankens avdelningskontor i Vänersborg Anna Högberg under hennes återstående livstid utverka understöd att av riksbankens medel för år räknat utgå från och med den 1 april 1925 med tre hundra kronor:

Till stöd för denna framställning hava *fullmäktige* anfört följande:

»Uti en till fullmäktige i riksbanken ingiven skrift har städerskan vid riksbankens avdelningskontor i Vänersborg Anna Högberg anhållit att från riksbanken erhålla något understöd. Skriften har av styrelsen för avdelningskontoret, med tillstyrkan av den gjorda framställningen, överlämnats till fullmäktige i riksbanken och har styrelsen därvid anfört följande:

'När Vänersborgskontoret år 1902 började sin verksamhet, uppdrogs städningen och rengöringen av banklokalerna och riksbankshusets gemensamma trappor och vestibuler åt hustrun Anna Högberg. Denna har sedan dess skött nämnda uppdrag på ett sätt, som varit oklanderligt ända till under de senaste åren, då hon på grund av sjukdom och ålder dels varit nödsakad att tidvis överlämna arbetet åt andra personer och dels ej kunnat utföra uppdraget på ett tillfredsställande sätt.

Då det givetvis är av vikt, att städningen skötes oklanderligt, nödgas Anna Högberg inom kort lämna sin befattning; men då det arvode, 1,000 kronor om året, som utgått till henne, helt naturligt varit av största betydelse för hennes existens, ställes styrelsen inför den pinsamma nödvändigheten att beröva en mångårig tjänarinna den viktigaste delen av hennes levebröd, såframt ej någon ersättning i annan form kan beredas henne.

Styrelsen får därför hemställa, att herrar fullmäktige ville på grund av Anna Högbergs långvariga tjänst och för handen varande ömmande omständigheter söka hos riksdagen utverka ett från den 1 instundande april till Anna Högberg under hennes återstående livstid utgående årligt understöd till största möjliga belopp'.

Fullmäktige få i ärendet framhålla, att frågan om beredande av pension åt de personer, som stadigvarande varit sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk, vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. Därvid har tillfälle beretts fullmäktige att tillkännagiva sin uppfattning i saken. Då ärendet första gången, år 1917, förekom, uttalade fullmäktige i skrivelse till bankoutskottet, att frågan om pension syntes lämpligast kunna lösas på det sätt, att fullmäktige bemyndigades att, efter prövning av varje särskilt fall, åt rengöringsbiträde, som en

längre följd av år, exempelvis minst 20 år, arbetat i banken och till följd av ålder eller nedsatta krafter nödgades upphöra med sitt arbete, lämna ett månadsvis utgående understöd, ej överstigande 300 kronor för år räknat.

I anslutning härtill anförde även bankoutskottet i sitt utlåtande nr 49 till sistnämnda års riksdag, att frågor om pensioner eller understöd åt här avsedda personer syntes böra i varje särskilt fall underställas riksdagens prövning; och föranledde i ärendet väckt motion enligt utskottets hemställan ej någon riksdagens åtgärd.

Liknande motioner förelågo till behandling även vid 1918 och 1919 års riksdagar utan att föranleda någon åtgärd, därvid i huvudsak hänvisades till återopade uttalanden vid 1917 års riksdag.

Genom vad sålunda förekommit vid behandling av förevarande fråga torde i princip vara erkänt det berättigade uti att understöd lämnas en person, som under längre tid i riksbanken utfört arbete av ifrågavarande art, varvid dock riksdagen förbehållit sig prövning härav i varje särskilt fall.

Senast föregående år har också riksdagen tillerkänt en städerska vid riksbankens huvudkontor, som ej längre varit i stånd att sköta sina sysslor, ett årligt understöd av 300 kronor.

Beträffande städerskan Anna Högberg, som är född den 15 juni 1862, har utöver vad kontorsstyrelsens förestående skrivelse om henne innehåller vidare genom styrelsen inhämtats, att hon är gift med tändsticksarbetaren August Svensson Högberg, som är född den 1 januari 1865; att mannens arbetsförtjänst under år 1924 uppgick till 1,546 kronor 71 öre; att en makarnas son sedan fem år tillbaka åtnjutit understöd från Vänersborgs fattigvård för vårdande på grund av nervsjukdom dels i föräldrahemmet och dels å anstalter samt att familjen icke kunnat göra några besparingar för framtiden.

På grund av de upplysningar, som sålunda lämnats angående städerskan Anna Högberg och hennes familjeförhållanden, samt med stöd av vad här ovan anförts finna fullmäktige det vara skäligt, att hon för sin återstående livstid beredes något understöd från riksbanken, och hemställa fullmäktige därför, att bankoutskottet ville hos riksdagen för städerskan Anna Högberg under hennes återstående livstid utverka understöd att av riksbankens medel för år räknat utgå från och med den 1 april 1925 med 300 kronor.»

Utskottet.

Då Anna Högberg icke innehar ordinarie anställning i riksbanken, är hon icke berättigad till erhållande av pension. Emellertid framgår av utredningen i ärendet, att hon under en tid av mera än 22 år varit sysselsatt med städning och rengöringsarbete vid riksbankens avdelningskontor i Vänersborg samt att hon numera uppnått en ålder av över 62 år och på grund av nedsatta krafter ej längre är i stånd att sköta sina sysslor. Med hänsyn härtill och till vad i övrigt i ärendet förekommit synes det vara billigt, att Anna Högberg erhåller något understöd från banken; och har utskottet icke något att erinra mot det av fullmäktige i sådant avseende föreslagna beloppet eller 300 kronor, vilket torde böra utgå från och med den 1 april 1925 under hennes återstående livstid.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må medgiva, att städerskan

vid riksbankens avdelningskontor i Vänersborg Anna
Kajsa Högberg, född Olsdotter, må från och den 1 april
1925 under sin återstående livstid av riksbankens medel
uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor.

Stockholm den 17 februari 1925.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Vindahl, Johansson* i Friggeråker, *Pellerson* i Olovstorp,
Dalberg, Berge, Andersson i Hägelåkra och *Lindgren*; samt

av andra kammaren: herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Olsson* i Berg, *Lovén, Höglund,*
Törnkvist i Bjuv, *Johansson* i Edsbyn, *Laurin* och *Uddenberg* i Varberg.
